

Ocena rozprawy doktorskiej

lek. med. Mai Copik nt. „Zastosowanie znieczulenia przykręgowego w uśmierzaniu ostrego bólu pooperacyjnego po zabiegach resekcji nerki”.

Ból pooperacyjny jest wywołany przez śródoperacyjne uszkodzenie tkanek i pojawia się wtedy, gdy przestaje działać śródoperacyjna analgezyja. Podstawowym celem skutecznego postępowania przeciwbólowego jest zarówno stworzenie choremu subiektywnego komfortu, jak i ułatwienie procesu zdrowienia poprzez zahamowanie rozwoju całej kaskady patofizjologicznych procesów w ustroju manifestujących się m. in. rozwojem procesów sensytyzacji w zakresie układu nerwowego. Ból pooperacyjny inicjuje bowiem szeregiem reakcji, które mogą być przyczyną występowania wielu powikłań. Jedną z metod umożliwiających oddziaływanie na rozwój procesów sensytyzacji jest zastosowanie analgezji z wyprzedzeniem z wykorzystaniem technik znieczulenia regionalnego, co umożliwia istotną poprawę jakości postępowania przeciwbólowego w okresie okołoperacyjnym.

Istotnym czynnikiem odpowiedzialnym za sukces terapeutyczny w tym obszarze medycyny jest więc właściwy dobór pooperacyjnej analgezji, warunkujący zarówno skuteczne uśmierzenie bólu pooperacyjnego, jak i umożliwiający stosowanie tej metody u pacjentów z chorobami współistniejącymi. Do tego niezwykle interesującego i ważnego zagadnienia odnosi się Doktorantka w swojej pracy doktorskiej.

Rozprawa zawiera 78 stron, 30 rycin i 9 tabel. Praca ma układ typowy dla tego typu opracowań. Podzielona została na 6 rozdziałów, ponadto zawiera streszczenia, oraz spis piśmiennictwa - 122 starannie dobrane, aktualne pozycje.

Wstęp pracy, przedstawiony na 14 stronach, zapoznaje czytelnika z problematyką zarówno mechanizmów powstawania, jak i metod uśmierzenia bólu pooperacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem techniki znieczulenia przykręgowego, farmakologii leków znieczulających miejscowo i opioidów oraz epidemiologią i leczeniem chirurgicznym guzów nerki. Należy podkreślić, że

zagadnienia te zostały omówione w sposób szczegółowy i zgodnie ze współczesną wiedzą medyczną.

Celem ocenianej pracy była wielokierunkowa analiza oddziaływania znieczulenia przykręgowego stosowanego u pacjentów poddanych całkowitej lub częściowej resekcji nerki, zarówno w zakresie skuteczności w uśmierzaniu bólu pooperacyjnego, jak i bezpieczeństwa metody oraz zadowolenia pacjentów z zastosowanej metody analgezji okołoperacyjnej.

Badaniem objęto 58 chorych. W rozdziale "Materiał i metoda" przedstawiono w sposób czytelny i przekonujący metodologię przeprowadzonych badań, co warunkuje istotną wartość i rzetelność wyników oraz opisano główne kierunki analizy wyników przeprowadzonych badań. Ponadto w tym samym rozdziale znajdują się szczegółowe opisy metodyki obliczeń statystycznych. Zarówno parametry badane, jak i metody statystyczne, wykorzystane w badaniach Doktorantki, zostały wybrane prawidłowo, a ich zastosowanie warunkowało uzyskanie wiarygodnych wyników. Należy podkreślić, iż o bardzo dużej wartości poznawczej przeprowadzonych badań stanowi także fakt, że Doktorantka dokonała analizy porównawczej parametrów ważnych także dla praktyki klinicznej.

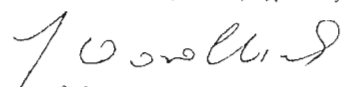
W świetle powyższych rozważań, uzyskane przez Doktorantkę wyniki badań są bardzo interesujące, bowiem wykazała Ona między innymi, wysoką skuteczność analgezji pooperacyjnej indukowanej poprzez zastosowanie metody „analgezji z wyprzedzeniem” - znieczulenia przykręgowego w odcinku piersiowym. Doktorantka obserwowała także istotne oddziaływanie badanej techniki analgezji na zapotrzebowanie na opioidy w okresie śród- i pooperacyjnym manifestujące się istotnie niższym zużyciem opioidowych leków przeciwbólowych w porównaniu z grupą kontrolną, co skutkowało także niższą częstością występowania działań niepożądanych oraz mniejszym stopniem sedacji w bezpośrednim okresie pooperacyjnym. Na uwagę zasługuje także fakt, iż pacjenci w grupie badanej zgłaszali większą satysfakcję z zastosowanej u nich metody uśmierzenia bólu pooperacyjnego w porównaniu do grupy kontrolnej. Należy podkreślić, że wyniki tych badań są bardzo ważne dla praktyki klinicznej bowiem udowadniają, iż możliwym jest uzyskanie, poprzez zastosowanie metody „analgezji z wyprzedzeniem” znieczulenia przykręgowego w odcinku piersiowym, skutecznego i bezpiecznego uśmierzenia bólu pooperacyjnego, także u pacjentów po zabiegach resekcji nerki .

Pragnę podkreślić, że interpretację wyników Doktorantka przeprowadziła bardzo starannie i rzetelnie. Dyskusja jest napisana poprawnie i co najistotniejsze – przejrzysta, a czyta się ją z przyjemnością. Doktorantka logicznie interpretuje uzyskane w badaniach własnych wyniki w oparciu o „bardzo szeroko” cytowane pozycje aktualnego piśmiennictwa. Wysunięte przez Doktorantkę wnioski są spójne z postawionym celami pracy oraz wynikami przeprowadzonych badań. Rozprawa doktorska jest napisana poprawnym językiem w sposób przejrzysty i zrozumiały, a Doktorantka wykazała się umiejętnością zaprogramowania badań i ich przeprowadzenia w oparciu o właściwą metodykę, umiejętnością interpretowania uzyskanych wyników i posługiwania się piśmiennictwem. W pracy znalazłem kilka „niefortunnych” sformułowań językowych, które jednakże nie umniejszają mojej bardzo wysokiej oceny całości rozprawy doktorskiej, która wg mnie wnosi bardzo istotne elementy zarówno poznawcze, jak i ważne z punktu widzenia praktyki klinicznej.

Uważam, że przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska lek. med. Mai Copik nt. *„Zastosowanie znieczulenia przykręgowego w uśmierzaniu ostrego bólu pooperacyjnego po zabiegach resekcji nerki”* spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 60, poz. 595, z późn. zm.), przeto mam zaszczyt wnosić do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, o dopuszczenie lek. med. Mai Copik do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Bardzo czytelna i wielokierunkowa analiza uzyskanych wyników, rzetelna ich ocena, poznawcza wartość uzyskanych wyników oraz pionierski, w skali naszego kraju, charakter badań skłaniają mnie do złożenia wniosku o wyróżnienie tej pracy przez Wysoką Radę Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Klinika Intensywnej Terapii Interdyscyplinarnej UJ CM

(prof. dr hab. med. Jerzy Wordliczek)
Kierownik